

Serie Geloven: Jezus ontmoeten (de overspeelster)

Zondag 25 september 2016

Thema: Onvoorwaardelijke liefde (de steen)

Johannes 8,1-11

Inleiding

Al mijn kansen verspild ... Vertel me liefste zit het er ooit in ... een nieuw begin, een nieuw begin, een nieuw begin ...
Woorden uit een liedje van Nick en Simon.

Opnieuw beginnen? Er zijn veel mensen die daarnaar verlangen. Soms kan het heerlijk zijn om te verhuizen en ergens in een andere plaats een nieuw begin te maken. Of je werk is misschien helemaal verkeerd gelopen. Wat kan het dan aantrekkelijk zijn om een nieuwe baan te krijgen.

Maar kan het altijd? Vaak krijg je de kans helemaal niet om een nieuw begin te maken. Hoe vaak word je niet aan je fouten herinnerd? Die zwarte bladzijden uit je levensboek. Je zou ze er wel uit willen scheuren. Maar dat gaat niet zomaar. Heel wat mensen zouden hun leven willen overdoen, als ze de kans kregen.

Opnieuw beginnen? Dat kan toch niet? Wat bij mensen onmogelijk is, is mogelijk bij God ...

Een nieuwe dag

De zon breekt met haar eerste stralen door de ochtendschemering heen. Het donker verdwijnt en het wordt licht. Een nieuwe dag! Een nieuw begin. Door de straten van Jeruzalem loopt Jezus. Onderweg naar de tempel om te vertellen over God die een nieuw begin maakt in deze verloren wereld. Aandachtig luisteren de mensen naar wat Jezus te zeggen heeft. Maar dan ineens verslapt de aandacht. Er komt een groep schriftgeleerden en farizeeën aan. Het wordt al gauw duidelijk wat er aan de hand is. Ze hebben een vrouw betrappt op overspel. Ze moet bestraft worden. Het kan toch niet anders of ze moet gestenigd worden. Wat vindt Jezus hiervan? En zo denken ze Jezus in een lastig parket gebracht te hebben.

Want stel je nu eens voor dat Jezus een lichtere straf voorstelt. Dan is gelijk duidelijk dat hij de wetten van Mozes niet serieus neemt. Dan zal Jezus goede naam geschaad zijn en zal hij snel van het toneel verdwijnen.

Een andere mogelijkheid is dat Jezus zal zeggen: inderdaad, deze vrouw moet gestenigd worden. Dan is hij gelijk zijn goede reputatie kwijt. Hij stond toch bekend om zijn liefde voor zondaren? Dan zou daar voorgoed een streep doorheen gaan. En zo zetten ze Jezus voor het blok: wat vindt u ervan?

1. De zwarte bladzijde

Wat gaat er gebeuren? Wat zal Jezus doen? Daar staat ze, de vrouw die op heterdaad op overspel betrappt is. Tranen branden in haar ogen. Misschien overweegt ze wel te vluchten.

Misschien dat wij denken: waarom zoveel aandacht voor deze situatie? In onze tijd kom je dit toch zoveel tegen? In de tijd van Jezus lag dat kennelijk anders. Daar zag men overspel als een groot kwaad. Waar een strenge straf op stond. Voor ons gevoel misschien veel te streng. Maar misschien moeten we dan zeggen dat dit meer over onze tijd zegt dan over die tijd. Is er in onze tijd nog wel aandacht voor het belang van oprechte trouw en liefde? Wordt er in onze tijd niet veel te gemakkelijk over het belang van de ander heengelopen? En wat is het resultaat daarvan? Wat betekent het voor gezinnen en de kinderen?

Zul je inderdaad niet moeten zeggen dat deze vrouw schuldig is? Ze breekt haar huwelijk. Ze zet een streep door haar eigen gezin en door het geluk van dat gezin. Wat een schade richt ze aan. Jezus zegt ook nergens dat ze niet schuldig is. Het is inderdaad een zwarte bladzijde uit haar leven. Zonde! Wat zal Jezus met zo iemand doen?

2. De eerste steen

Voorlopig zegt Jezus niets. Het lijkt wel alsof het hele geval hem niet interesseert hij bukt zich en schrijft met zijn vinger op de grond. Waarom? Om tijd te winnen? Of wil hij naar Jeremia 17,13 duidelijk maken wie hier de afvalligen zijn? Of volgt hij de Romeinse gewoonte waarbij de rechter het oordeel opschrijft?

Is het niet veel meer een anti-climax? En voor maar één opmerking onderbreekt Jezus zijn schrijfwerk: wie zonder zonde is, werpe de eerste steen naar haar. Jezus maakt duidelijk: waar maken jullie je eigenlijk druk om? Moet dat niet iets anders zijn? Je kunt zo druk zijn met je oordeel over anderen, maar Jezus zegt: hoe staat het met jezelf? Want daar staan de schriftgeleerden en farizeeën. Wat Jezus zegt, staat in de wet van Mozes. De ooggetuige, die ook de rol van openbare aanklager vervult, moet de eerste steen gooien. Ga je gang, zegt Jezus. Maar beseft wel dat je daar alleen het recht toe hebt als je zelf zonder zonde bent.

Zonder zonde? Wie is dat? Ja, van de buitenkant kan je leven er heel aardig uit zien. Maar zonder zonde, dat is nogal wat. En dan gaat het niet alleen om je daden, maar ook om wat er leeft in je hart. Jezus doet niets van de wet van God af. Maar hij laat ons de ware bedoeling zien. Hij geeft de vrouw niet het groene licht voor wat ze doet. Maar hij laat zien waar het God om gaat. God wil geen uiterlijke plichtplegingen, maar hij wil ons hart, onze liefde.

En wat dan? Wie van deze mannen heeft nog nooit met een verkeerde vorm van interesse naar een andere vrouw gekeken? Wie van hen leeft niet met haat in zijn hart? Wie van jullie zonder zonde is, werpe de eerste steen. En Jezus schrijft verder. Om zichzelf de tijd te geven? Nee, om hun de tijd te geven. Om tot andere gedachten te komen. Om zich te bekeren. En wat gebeurt er? Ze gaan allemaal. En Jezus blijft alleen achter.

3. Een liefdevol aanbod

En dan komen we bij de spits van de geschiedenis. Jezus zegt: heeft niemand je veroordeelt? Ook ik veroordeel je niet. Ga heen en zondig niet meer. De enige die werkelijk het recht zou hebben om de eerste steen te gooien, is Jezus. Hij alleen is zonder zonde. Maar hij doet het niet. Want Jezus is niet gekomen om te veroordelen, maar om te zoeken en te redden wat verloren was. Daarmee praat hij het kwaad niet goed. Hij zegt niet dat deze vrouw niet gezondigd heeft. Maar toen Jezus naar de aarde kwam, kwam hij niet om mensen te veroordelen. Toen kwam hij om het oordeel te dragen (Jesaja 53,5). Het oordeel dat deze vrouw verdiend heeft, heeft Jezus op zichzelf laten neerkomen aan het kruis van Golgotha. Daar heeft hij ook de straf gedragen die wij verdiend hebben. Daarom mogen we bij Jezus opnieuw beginnen. Wie we ook zijn en wat we ook gedaan hebben. Hoeveel zwarte bladzijden er misschien ook in ons levensboek zitten.

Die liefde geeft Jezus onvoorwaardelijk. Jezus zegt niet tegen de vrouw dat ze haar leven eerst maar eens moet beteren. Dat ze over een jaar nog eens terug moet komen. En dat ze dan wel vergeving zal krijgen. Maar Jezus begint met vergeving. Zomaar in zijn grote liefde opent Jezus de deur naar een nieuw leven. Het is helemaal Gods genade!

Slot

Vaak blijven wij nog in het oude hangen. Het boek met zwarte bladzijden gaat maar niet dicht. Maar in 2 Korintiërs 5,17 staat duidelijk: zie, het oude is voorbij, het nieuwe is gekomen. Kijk daarvoor naar Jezus. In Hem mogen we een nieuw leven ontvangen. Zoals eens Tijn Uilenspiegel zijn dagboek (met al het mooie, maar ook het verkeerde van zijn leven) in de rivier de Oder liet vallen. Toen hij het weer op wilde vissen, stonden er alleen nog de woorden: mijn leven ... De rest was verdwenen. Het oude was voorbij, het nieuwe was gekomen. Dat wil Jezus ook in jouw leven doen. Vertrouw je aan Hem toe. Dan vind je de zwarte bladzijden niet meer terug! Een nieuw leven ligt voor je!

Bijbelleestips en vragen voor de komende week:

- ❖ Ga vandaag eens in de schoenen van de vrouw staan ... Hoe zou jouw reactie zijn op Jezus' aanbod? Is onze positie niet net zo? Hoe verandert je leven na de viering van het avondmaal?
- ❖ De ouderen vertrekken het eerst na de woorden van Jezus. Herkenbaar? Dat je – hoe ouder je wordt – je eigen hart beter kent en weet dat je een zondig mens bent? Wat doet dat met je?
- ❖ Wat heeft deze geschiedenis ons te zeggen over de omgang met mensen die op een verkeerde weg zitten (lees ook Galaten 6,1).
- ❖ Mediteer deze week voor je zelf eens over 2 Korintiërs 5,17-21.

Een gezegende week allemaal! Hartelijke groet, ds. Jan Bosch.